

Sote-järjestämissuunnitelman tarkentaminen koskien Raahen ympäri vuorokautista perusterveydenhuollon päivystystä

Aluevaltuusto 17.6.2024

Hallituksen esitys sairaala- ja päivystysverkosta

<https://stm.fi/-/hallituksen-esitys-sairaala-ja-paivystysverkosta-lausuntokierroksella>

Hallituksen esitys sairaala- ja päivystysverkosta on lausuntokierroksella

Hallituksen esitys sairaala- ja päivystysverkosta lausuntokierroksella

sosiaali- ja terveysministeriö

21.5.2024 11.44 TIEDOTE

Hallituksen esitys laiksi terveydenhuoltolain muuttamisesta sekä siihen liittyviksi laeiksi on lausuntokierroksella 21.5.-1.7.2024. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi terveydenhuollon ympärivuorokautista päivystystä ja leikkaustoimintaa koskevaa lainsäädäntöä.

Hallituksen kehysriihen 16.4.2024 päätöksen mukaisesti muutoksia tehtäisiin yöpäivystyksiin ja tiettyjen sairaaloiden erikoissairaanhoidon.

Esityksen tavoitteena on vahvistaa Suomen kansallista erikoissairaanhoidon sairaaloiden ja ympärivuorokautisten päivystysten palveluverkkoa siten, että se pystyy laadukkaasti, potilasturvallisesti ja kestävästi vastaamaan väestön palvelutarpeisiin nyt ja tulevaisuudessa. Esityksellä pyritään erityisesti turvaamaan henkilöstön ja erityisosaamisen riittävyyttä eri sairaaloihin ja muihin palveluihin keskittämällä vaativinta, henkilöresurssiin riippuvaa ja varallaoloa edellyttävää toimintaa yliopistollisiin sairaaloihin ja keskussairaaloihin.

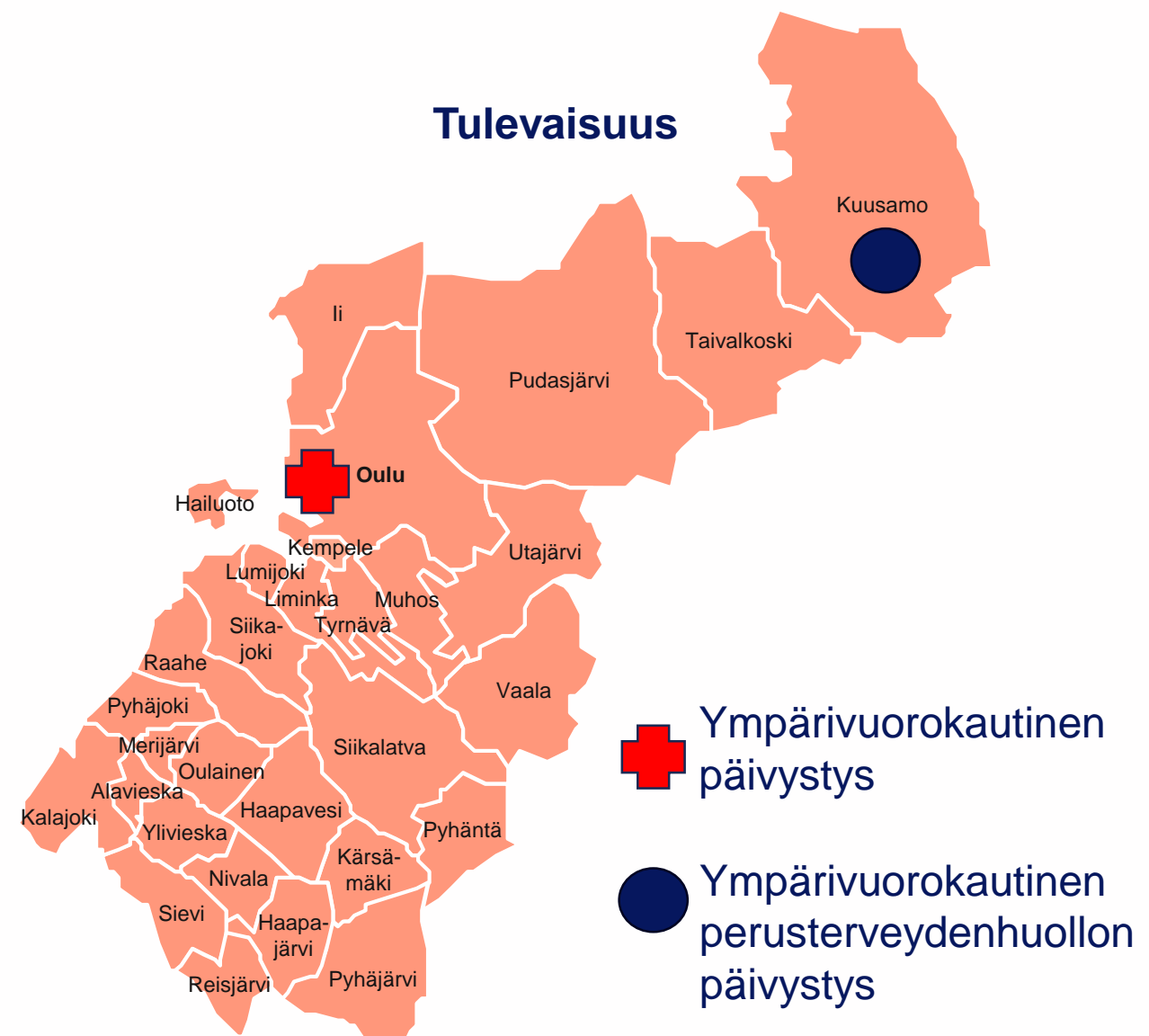
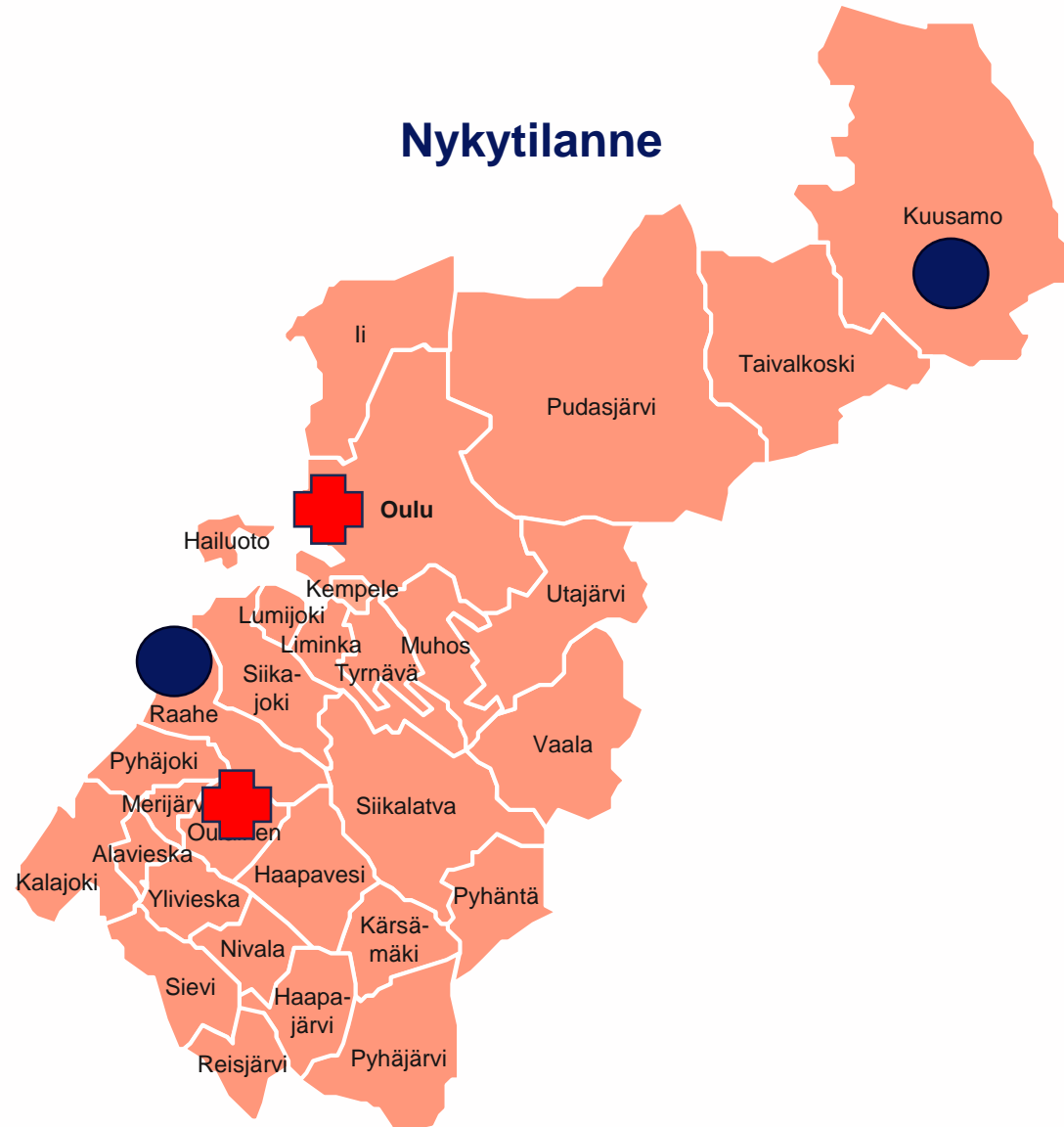
Keskeiset ehdotukset – päivystysverkko

Nykyisin poikkeusluvalla ylläpidetty ympärivuorokautinen perusterveydenhuollon ja akuuttilääketieteen päivystys loppuisi lisäalassa, Jämsässä, Kouvolassa, Raahessa ja Varkaudessa.

Laissa säädettäisiin, että tällaista päivystystä voisi ylläpitää Ivalossa, Kemissä, Kuusamossa, Savonlinnassa, Pietarsaaressa ja Raaseporissa, jos asiasta sovitaan yhteistyöalueen yhteistyösopimuksessa ja muut laissa säädetyt, esimerkiksi henkilöstön riittävyyteen ja taloudelliseen kantokykyyn liittyvät, edellytykset täyttyvät. Poikkeuslupakäytännöstä luovuttaisiin. Laissa selkeytettäisiin myös sääntelyä siitä, millä edellytyksin leikkauksia ja tiettyjä muita toimenpiteitä voisi hankkia muilta palveluntuottajilta.

Lait ehdotetaan tulevan voimaan 1.1.2026. Päiväkirurgiaa ja tiettyjä toimenpiteitä koskevat säännökset tulisivat kuitenkin voimaan jo 1.3.2025 alkaen väliaikaisella lainmuutoksella. Hallituksen esitys on osa hallitusohjelmaan perustuvaa kansallista palvelureformia.

Ympäri vuorokautiset päivystykset Pohjois-Pohjanmaalla

Ilta-ajan ja viikonlopun päiväaikainen kiireellinen vastaanottotoiminta

Hyvinvointialueen sekä Uudellamaalla hyvinvointialueiden ja Helsingin kaupungin on järjestettävä terveydenhuollon ilta-ajan ja viikonlopun päiväaikainen perusterveydenhuollon kiireellinen vastaanottotoiminta terveydenhuollon toimintayksikössä silloin, kun väestön palvelutarve ja palvelujen saavutettavuus sitä edellyttää. Tällainen kiireellinen vastaanottotoiminta on järjestettävä siten, että se muodostaa muiden palveluiden kanssa toiminnallisen kokonaisuuden.

Uudistuva lainsäädäntö tunnistaa kolme tasoa

- Ympäri vuorokautinen monierikoisalainen päivystys
 - OYS
- Ympäri vuorokautinen perusterveydenhuollon tai akuuttilääketieteen päivystysyksikkö
 - Kuusamo
- Kiireellisen hoidon vastaanotto toiminta

Suunnitellut muutokset Raaheen

Raahen ympärivuorokautinen päivystys

- Poikkeuslupa päättyy 31.12.2024
- Nykyinen kilpailutus päättyy 31.12.2024
 - Päätettävä pian uusi kilpailutus ja laajuus
- Lainsäädännön muutokset tulossa päätöksentekoon
- Talousarvio 2025 valmistelu alkamassa

Tuottavuus- ja taloudellisuusohjelmassa 20.11.2023 linjattua

Hyvinvointialueen yhteiset palvelut 1/2

Tasapainotustoimenpide	Taloudelliset vaikutukset	Toimeenpanon aikataulu
Erikoissairaanhoidon päivistyksen ja leikkaustoiminnan kokonaissuunnitelma valmistellaan ja päätetään vuoden 2024 aikana. Siinä huomioidaan mahdolliset laki- tai asetusmuutokset. Tavoitteena on, että Oulaskankaan sairaalan leikkaustoimintaa jatketaan ja siten saadaan lyhennettyä Pohteen leikkausjonoja ja noudatettua hoitotakuuta nykyistä paremmin.	Vuonna 2024: 0 milj. Vuosina 2025-2026: -9,4 milj.	Vuodet 2025-2026
Ostopalveluiden käytön vähentäminen erikoissairaanhoidon avopalveluissa	Vuonna 2024: -10 milj. Vuosina 2025-2026: noin -20 milj.	Vuodet 2024-2026
Erikoissairaanhoidon poliklinikkatoimintaa toteutetaan laajan palvelun sote-keskuksissa ja yliopistollisessa sairaalassa	Ostopalveluiden väheneminen omaksi toiminnaksi muutettaessa, sisältyy ostopalveluiden vähenemiseen edellä	
Akuuttiosastopaikkoja vähennetään (29 paikkaa) ja akuuttiosastopaikat keskitetään alueellisesti isompiin yksiköihin. Yksityisten palvelujen tuottajien rooli akuuttiosastopalvelujen tuottajana tarkastellaan sopimusten päätyttyä.	Vuonna 2024: -1,7 milj. Vuosina 2025-2026: Tarkentuu	
Akuuttiosastojen paikkamäärä ja sijoittumista tarkastellaan vuoden 2024 aikana.		
Perusterveydenhuollon päivistyksen jatkuvat laajan palvelun sote-keskuksissa. Päätös Raahen yöpäivystyksestä tehdään vuoden 2024 aikana vaikuttavuusarvioinnin ja omaksi toiminnaksi ottamisen selvityksen perusteella.	Vuonna 2024: 0 milj. Vuosina 2025-2026: -2 milj.	
OYS-somatiikan palveluiden tuottavuuden parantaminen Uuden sairaalan käyttöönotto loppuvuodesta 2024	Vuonna 2024: Sopeutustoimet sisältyvät vuoden 2024 talousarvioon toiminnan tehostamisena Vuosina 2025-2026: Tuottavuuspotentiaali hyödynnettävissä	Vuodet 2024-2026

Kirjaus muihin vaikutuksiin ja riskeihin:

Leikkaustoiminnan järjestämistä OYS:ssa sekä erikoissairaanhoidon ympärivuorokautisen päivistyksen ja leikkaustoiminnan järjestämistä Oulaskankaalla vaikeuttaa osasajapula

Raahen perusterveydenhuollon päivystyksen käyttö klo 22-07

Taulukko 1.3 Päivystyksen käyttö, käynnit

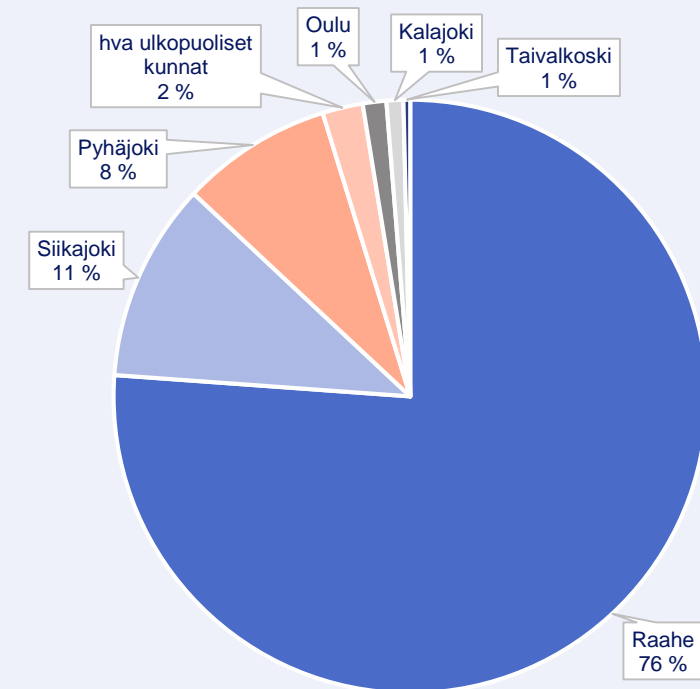
Raahe päivystys

	Toimitetut tiedot	Korjatut tiedot (28.5.2024)	<i>Huomautukset</i>
	<u>2023</u>	<u>2023</u>	
<u>Käynnit</u>			
Vuodessa	16437	16443	*Uusi tietopoiminta sisältää päivitettyjä rivejä
Vuorokaudessa, mediaani	45	45	
Ilta-aikaan (16-22), keskiarvo	17	15,1	* klo 16:00-21:59
Ilta-aikaan (16-22), mediaani	17	15	* klo 16:00-21:59
Yöaikaan (22-07), keskiarvo	4	6,2	* klo 22:00-06:59
Yöaikaan (22-07), mediaani	4	6	* klo 22:00-06:59
Viikonloppuisin paivasaikaan (07-16), keskiarvo	23	22,6	* klo 07:00-15:59
Viikonloppuisin päiväsaikaan (07-16), mediaani	22	22	* klo 07:00-15:59

Raahen pth-päivystyksen yöajan fyysisten päivystyskäyntien jakautuminen asiakkaan kotikunnan mukaan 1-3/2024

- Suurin osa yöajan fyysisistä päivystyskäynneistä 76 % (415 lkm) oli Raahelaisilla potilailla. Yöajan käyntimäärä kasvoi 2,2 % edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna.
- Seuraavaksi eniten yöajan käyntejä oli Siikajokisilla (11 %, 59 kpl) ja Pyhäjokisilla (8 %, 45 kpl) potilailla. Siikajokisten potilaiden yöajan käyntimäärät kasvoivat 25,5 % ja Pyhäjokisten jopa 50 % edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuina.
- Neljänneksi suurin ryhmä olivat Pohteen ulkopuolisten kuntien potilaat (2 %, 12 kpl). Määrä laski 33,3 % edellisvuodesta.
- Viidenneksi eniten yöajan käyntejä oli Oululaisilla potilailla (1 %, 7 kpl) ja kuudenneksi eniten Kalajokisilla potilailla (1 %, 5 kpl). Oululaisten yöajan päivystyskäynnit laskivat ja Kalajokisten kasvoivat edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna.
- Muiden kuntien osalta määrät olivat alle 2 käyntiä ensimmäisen kvartaalin aikana.

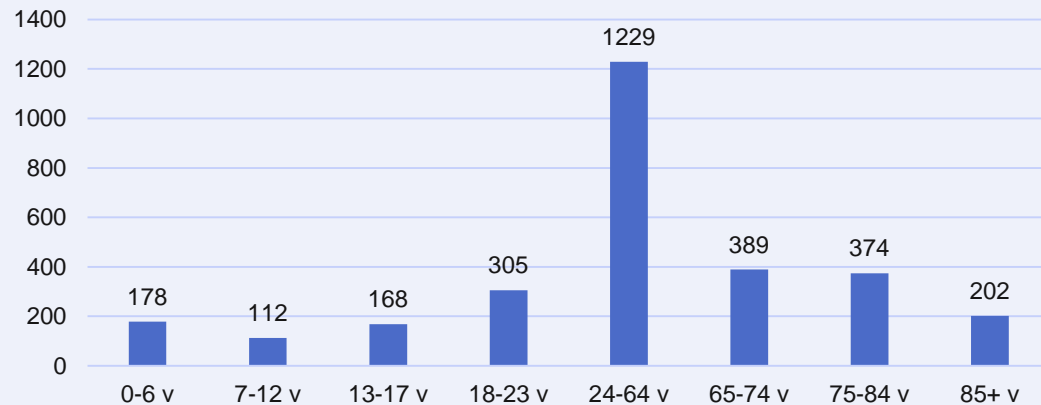
Raahen päivystyksen yöajan fyysisten päivystyskäyntien jakautuminen asiakkaan kotikunnan mukaan 1-3/2024

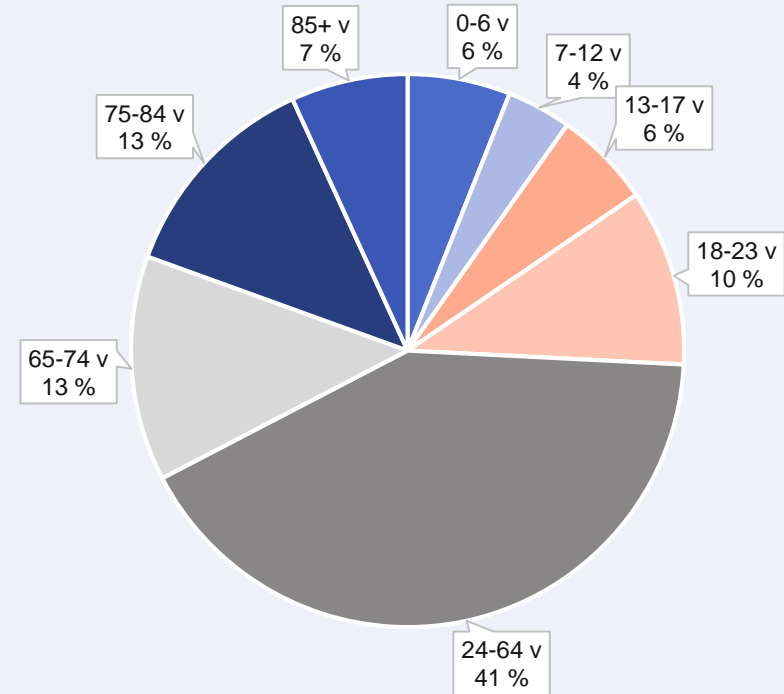
Yöajan fyysisten päivystyskäyntien jakautuminen eri ikäryhmille

- Eniten yöajan päivystyskäyntejä on työkäisillä.

Raahen laajan perusterveydenhuollon päivystyksen yöajan fyysisten käyntien jakautumien eri ikäryhmille ajalla 1/2023-3/2024

Raahen laajan perusterveydenhuollon päivystyksen yöajan fyysisten käyntien jakautumien eri ikäryhmille ajalla 1/2023-3/2024

Yöajan käyntien diagnoosit

- Yleisimmät diagnoosit yöajan päivystyskäynneillä olivat erilaiset ruuansulatuksen tai vatsan alueen oireet ja sairaudet (esim vatsakipu, pahoinvointi ja oksentelu), pään vammat (esim haavat, ruhjeet, tärähdykset), verenkierto tai hengityksen oireet tai sairaudet tai infektiot (esim yskä, kurkkukipu, verenpaineongelma, rytmihäiriö) yleiset oireet (esim kuume, päänsärky, kipu, huonovointisuus)

Diagnoosi taso 2	2023	1-3/2024
Koodi puuttuu	366	89
R10-R19, Ruuansul/vatsa. oir/sair.merk	135	28
S00-S09, Pään vammat	129	23
R00-R09, Verenkiert/heng oir/sair.merk.	118	27
J00-J06, Ylähengityst. äkill. infektiot	104	30
R50-R69, Yleiset oir/sair.merk.	103	29
I30-I52, Muut sydänsairaudet	85	22
S60-S69, Ranteen ja käden vammat	76	17
M60-M79, Pehmytkudossairaudet	70	16
F10-F19, Lääkk.ja päiht.aivo-oireyht.	59	18
F40-F48, Neuroosit ja psykosom. häiriöt	50	13
M40-M54, Selkäsairaudet	46	15
A30-A49, Muut bakteeritaudit	45	6
S80-S89, Polven ja säären vammat	40	4
J09-J18, Influenssa ja keuhkokuume	38	6
I10-I15, Verenpainesairaudet	33	10
G40-G47, Ajoitt./kohtauks. häiriöt	32	4
K55-K63, Muut suolisairaudet	32	7
S90-S99, Nilkan/jalkater. vamm.	32	3
A00-A09, Suoliston tartuntataudit	30	15
L00-L08, Ihon ja ihonalaiskudoksen inf	29	6
U00-U49, Väliaik. luokittelu uusille taudeille	29	2
N30-N39, Muut virtsaelinten sairaudet	28	6
R40-R46, Psyykk. oir/sair/merk	28	8
H65-H75, Välikorvan ja kartiolis. sair	26	10
S40-S49, Hartianseud/olkavarren vamm.	26	6
S50-S59, Kyynärnive/kyynärvarr. vamm.	25	6
F30-F39, Mielialahäiriöt	23	3
V01-X59, Tapaturmat	22	2
J40-J47, Pitkäaik. alahengityst. sair	17	2
R30-R39, Virtsa- oir/sair.merk	17	2
Z00-Z13, Yht.otto tutkimuksia varten	17	3
M00-M25, Nivelsairaudet	16	3
T15-T19, Luonn.auk. vierases.vaik.	16	3

Vaikutukset talouteen

Kustannukset:

Raahen yöpäivystys kustannukset	
lääkäri työ	720 838,50 €
hoitajatyö 2 hoitajaa	257 589,73 €
sh radiologia varallaolo	32 000,00 €
sh radiologia aktiivi	8 418,64 €
yhteensä	1 018 846,87 €

- Tulevat palkankorotukset huomioimatta
- Ensihoidon resurssiin ei muutoksia
- OSYP ei resurssimuutoksia
- Osastojen yöpäivystys etänä järjestettävä

Kustannus $1018846/365/6,2 = 450$ €/yöpotilas

Mikä Raahessa muuttuisi suunnitelman mukaan ja miten potilaat hoidettaisiin jatkossa?

- Päivä- ja ilta-ajan kiirevastaanotto on avoinna klo 8–22 kaikkina viikonpäivinä vuoden jokaisena päivänä
 - Ilman ajanvarausta ja ajanvarauksella
 - Potilaat saavat hoitoa päivisin ja iltaisin samalla tavalla kuin nytkin.
- Sairaalan vuodeosastojen toiminta jatkuu normaalisti, ja niille järjestetään yöpäivystys, joka toteutetaan etäyhteydellä
- Kiireelliset ja ambulanssia tarvitsevat potilaat hoidetaan OYSissa. Muut potilaat ohjautuvat seuraavan päivän vastaanotolle.

5 Sote-järjestämissuunnitelman tarkentaminen koskien Raahen ympärivuorokautista perusterveydenhuollon päivystystä

Asian aikaisempi käsittely löytyy alla olevasta päätöshistoriasta.

Päätösesitys

Aluehallituksen esitys:

Aluevaltuusto hyväksyy tulevaisuuslautakunnan esityksen sote-järjestämissuunnitelman tarkentamisesta ja sen mukaisesti:

1. Raahen perusterveydenhuollon ympärivuorokautiseen päivystykseen ei haeta poikkeuslupaa vuodelle 2025 ja Raahen perusterveydenhuollon ympärivuorokautinen päivystys lakkautetaan 1.1.2025 alkaen
2. Raahessa järjestetään vastaanotto kiireellistä hoidontarpeen arviointia ja hoitoa varten päivisin ja iltaisin klo 22 asti vuoden jokaisena päivänä.
3. Kiirevastaanoton järjestäminen toteutetaan mahdollisuuksien mukaan omilla lääkäreillä ja tarvittaessa ostopalvelujen turvin yhteistyössä henkilöstön kanssa.

Pohde

Pohjois-Pohjanmaan
hyvinvointialue